

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЗВОРТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СЛУХАЧАМИ ЦИКЛІВ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ КВАЛІФІКАЦІЇ

Толочко В. М., Артюх Т.О.

Кафедра управління та економіки фармації

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Вступ. Наявність зворотнього зв'язку надає можливість викладачам контролювати процес засвоєння матеріалу слухачами та за допомогою педагогічних методів своєчасно його корегувати. Особливо це актуально для системи підвищення кваліфікації, оскільки об'єктивний контроль за рівнем кваліфікації слухачів дозволяє контролювати рівень й змістовність післядипломної підготовки відповідно до вимог професійної майстерності, відповідальності за ефективність та якість роботи. Кафедра управління та економіки фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (УЕФ ІПКСФ НФаУ) за більш ніж тридцятирічний період своєї діяльності (з 1984 року) має достатній досвід використання зворотнього зв'язку зі слухачами циклів, який заслуговує на вивчення та узагальнення.

Мета дослідження. Саме тому метою дослідження стало висвітлення досвіду кафедри УЕФ ІПКСФ з проведення соціологічних та інших досліджень серед слухачів циклів підвищення кваліфікації з метою отримання та узагальнення даних зворотнього зв'язку для аналізу діяльності професорсько-викладацького складу (ПВС) кафедри та підвищення якості навчального процесу.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використані результати соціологічного опитування через анкетування слухачів циклів підвищення кваліфікації організаційно-економічного напрямку та групі сесії експертів – слухачів передатестаційних циклів, які регулярно проводились кафедрою УЕФ, а також результати використання сучасних технологій спілкування через Інтернет сайти кафедри: uef-ipksf.at.ua (діючий з

2011 р.) та uef-ipksf.nuph.ua (діючий з 2015 р.), сторінки у сучасних Інтернет та соціальних мережах: однокласники (з 2014 р), ВКонтакті (з 2014р.) та Facebook (з 2014 р.), записи у кафедральній книзі скарг та пропозицій, листи електронних скриньок кафедри.

Результати дослідження. Досвід роботи ПВС кафедри зі слухачами циклів підвищення кваліфікації організаційно-економічного напрямку дозволив окреслити ключові моменти зворотнього зв'язку при проведенні соціологічних та інших досліджень: стать, вік, стаж роботи за спеціальністю та загальний стаж, посада та місце розташування аптечного закладу слухачів циклів підвищення кваліфікації. Саме така багатокритеріальність дозволяє ПВС кафедри отримати якісну оцінку не тільки майстерності викладачів та різноманітності педагогічних підходів при викладанні матеріалів, їх наповненню та практичної актуальності, а також ступінь засвоєння матеріалу слухачами.

Встановлено, що для зворотнього зв'язку зі слухачами циклів підвищення кваліфікації на кафедрі використовуються різноманітні форми, серед яких є не тільки соціологічні методи у вигляді анкетування та групових сесій експертів по завершенню навчального процесу для обраного контингенту, а й спілкування завідувача кафедри, завуча, куратора, методиста з контингентом, інтерв'ю, діалог зі слухачами протягом навчального періоду, обговорення проблемних та нагальних питань під час різноманітних наукових та освітніх заходів: з'їздів, конгресів, конференцій, семінарів, круглих столів та воркшопів, нарад, у тому числі й як опорної кафедри, отримання тестових відповідей під час проведення контролю знань; обмін думками через публікації у науково-періодичних та практичних виданнях, спілкування через мережу Інтернет на сайтах кафедри та через соціальні мережі, відгуки у книзі скарг та пропозицій тощо.

Для цього на кафедрі розроблені анкети та google-форми для сайтів кафедри, що включають, окрім загальних даних про слухача, перелік відкритих та закритих питань до контингенту, відгуки про якість навчального процесу. Для уникнення непорозумінь та з метою недопущення впливу ПВС кафедри на думку слухачів всі форми можуть підписуватись слухачами за власним бажанням або залишатися анонімними. Для більшої зручності з надання слухачам інформації про діяльність кафедри УЕФ вся інформація

представлена на різноманітних носіях: візитки та буклети кафедри із зазначенням усіх адрес, у тому числі електронних скриньок та сторінок у Інтернет мережах, сайтів кафедри.

За весь період існування кафедрою було здійснено навчання значної кількості слухачів та отримано чимало інформації від слухачів. Нами для аналізу обраний період з 2011р. (з моменту заснування першого власного сайту кафедри) по теперішній час. Було встановлено, що за зазначений період накопичено 616 анкет, 32 подяки у книзі пропозицій та скарг, 119 запитів через сайти кафедри, 35 через соціальні мережі та понад 100 через електронну пошту. Крім того встановлено, що найбільше зворотної інформації кафедра отримує через соціологічні методи. Це пояснюється віком слухачів та обійманою посадою і місцем розташування аптечного закладу, оскільки серед слухачів чимало людей з сільської місцевості (пояснюється труднощами із роботою у мережах Інтернет або його відсутністю). Проте більш молоде покоління слухачів тяготеє до форм зворотнього зв'язку саме через сучасні технології. Результати соціологічних та інших досліджень зворотнього зв'язку із слухачами ретельно аналізувались та обговорювались на методичних засіданнях кафедри, науково-методичних семінарах і конференціях НФаУ, а висновки слугували підґрунтям для удосконалення навчальних цілей та методичних підходів до роботи у навчальному процесі.

Висновки. Одже набутий значний досвід кафедри УЕФ ІПКСФ НФаУ, у тому числі як опорної у системі післядипломної освіти, із взаємозв'язку із слухачами циклів підвищення кваліфікації дозволяє швидко орієнтуватися на сучасні вимоги слухачів до навчального процесу та своєчасно впроваджувати методичні та педагогічні підходи для підвищення якості їх навчання.

Перелік літератури

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.12.2006 N 818 «Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів» (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я (z0487-09) від 13.05.2009 N 778 (z0895-10); від 14.09.2010 N 568 (z1130-11); від 06.09.2011 N 912 (z2006-12); від 14.11.2012 N 1197 (z1524-16); від 09.11.2016)/ - [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1366-06>.